

Zítřek

ČESKOSLOVENSKÝ
OBČASNÍK

Červenec 2007 Číslo 6 Ročník 3

www.zitrek.ic.cz

10. výročí SZM 2007

V dnech 15 - 17. 6. 2007 sa metropola stredného Slovenska, Banská Bystrica, stala centrom osláv 10. výročia vzniku Socialistického zväzu mladých. Uctiť jubileum jedinej socialisticky orientovanej mládežníckej organizácie v SR, si prišlo na 30 pozvaných hostí. Medzi nimi, okrem členov ústredného výboru SZM, patrili i zástupcovia Komunistického zväzu mládeže (ČR), zástupca KSS, dlhoroční sympatizanti a spolupracovníci organizácie a taktiež zástupcovia redakcie česko - slovenského občasnika Zítřek. Prevažná časť programu sa odohrala v príjemnom prostredí horskej chaty v neďalekej obci Malachov. Romantika hôr, melódie gitár, dobré jedlá a hromada mladých ľudí boli zárukou originálnej zábavy a radosti zo života. Najvýznamnejším bodom programu však bol pochod proti kapitalizmu, ktorý sa odohral podvečer dňa 16. 6. 2007 v centre mesta. Heslami ako „Politici za mreže, to je odkaz mládeže!“, „Miesto vojny kondómy, mladým pravo na domy!“, „Prezident Bush - radšej mlč!“, „Proti rasizmu, proti fašizmu - SZM!“ reagovali účastníci na súčasné problémy a dianie

doma i vo svete. Posledný deň osláv bol venovaný otvorenému zasadnutiu ústredného výboru organizácie. Po vecnej revízii doterajších aktivít sa spresnili organizačné pokyny pre aktivity nasledujúce, medzi nimi napr. stanové tábory pre mládež, oslavy výročia SNP, zhromaždenie ku príležitosti 17. novembra, atď. Boli prijaté aj výrazné zmeny v obsadení funkcie podpredsedu SZM, ktorými sa stali Miroslav Pomajdík a Branislav Rusiňák, ako aj funkcie tajomníka, ktorým sa stal Peter Baďura. Koniec zasadnutia patrilo spečeniu spolupráce medzi redakciou mesačníka Vzдор a česko - slovenského občasnika Zítřek. Predseda organizácie Michal Frič vyjadril nádej, že „práve 10 rok života zväzu prináša všetky predpoklady k splneniu cieľa, aby sa do svojich ďalších 10 rokov existencie stal SZM jednou z najvplyvnejších organizácií v spoločnosti“. Cieľ je to iste odvážny, ale práve aj spomienky, ktoré sa z týchto osláv uchovali všetkým účastníkom je dôkazom, že snaha a odvaha vedeniu SZM rozhodne nechýba. Peter Baďura

NEZÁVISLÝ OBČASNÍK LEVICOVĚ SMÝŠLEJÍCÍ MLÁDEŽE

Spolupráce Zítřku a Socialistického svazu mladých byla oficiálně zahájena!

Globální zbrojné výdavky presáhli jeden bilión

Z príležitosti predstavenia svojej Výročnej správy 2006/2007 zverejnilo BICC (Medzinárodné konverzné centrum Bonn) alarmujúce čísla k celosvetovému zbrojeniu. S 1.030 miliardami US-dolárov v roku 2005 bola zvuková bariéra 1 bilióna US-dolárov výrazne prekročená. Trvajúca militarizácia sa ale zrkadlí aj v rýchlym náraste vojnových sporov: medzi 2005 a 2006 stúpol počet konfliktov, pri ktorých bolo aspoň sporadicky použité fyzické násilie z 91 na 111. Experti BICC vidia trend ku globálnemu vyzbrojovaniu aj v súvislosti so zbrojnými výdavkami USA, ktoré tvoria celosvetovo 46%. Vláde USA vycitajú „prekonané strategické myslenie“ v prípadoch Irak, Afganistan a Irán. „Rok 2006 nebol dobrým rokom pre mier“, bilancuje Peter J. Croll, riaditeľ BICC. Všeobecný trend celosvetového vyzbrojovania išiel v r. 2005, v poslednom roku, pre ktorý pri zostavovaní Výročnej správa BICC existovali bezpečné údaje, ďalej. Vyjadrené v absolútnych číslach prekročili vojenské výdavky po prvý raz hranicu jedného bilióna dolárov, čo predstavuje zhruba 2,5 % globálneho HDP. To predstavuje od r. 2001 prírastok o 25 percent. Aj v prepočte na hlavu stúpli globálne vojenské výdavky zo 135 US-dolárov v r. 2001 na 173 US-dolárov štyri roky neskôr. „Stúpajúce obranné výdavky sa v prvom rade môžu odvodit od nafuknutého amerického vojenského rozpočtu z dôvodu irackého konfliktu, ale aj od výrazného vzostupu vojenských výdavkov v Rusku, Indii a Číne“, vysvetľuje Croll. So 478 miliardami US-dolárov predstavuje americký vojenský rozpočet 46 % celosvetových vojenských výdavkov. Zbrojné výdavky Ruska boli v r. 2005 odhadované na 21 miliárd US-dolárov (nárast od r. 2001 o 34 %), India zaznamenala 20,4 miliárd US-dolárov v r. 2005 a v Číne stúpli zbrojné výdavky na odhadovaných 41 miliárd US-dolárov (v r. 2001: 26,1 miliárd). Ako vojenské výdavky, zvyšuje sa aj absolútna personálna sila armád a paramilitaristických jednotiek, a to z 26,8 milióna v r. 2004 na 31 miliónov

v r. 2005. Celosvetový pomer vojakov ku civilistom sa preto môže odhadovať na 1 : 200. Blízky a Stredný východ môže byť označovaný za naviac militarizovaný región sveta. To platí predovšetkým vo vzťahu na podiel ku HDP (5,2 % v r. 2005) a na pomere: vojaci ku civilistom (v priemere 1 ku 87). **Irak, Afganistan, Irán - konflikty a opcie konania:** K najdôležitejším krízovým ohniskám ráta BICC Afganistan a Irák. Ale aj spory o iránsky atómový program poskytujú vysoký konfliktový potenciál. „Nexistujú patentové riešenia, napriek tomu nemožno prehliadať rozpor medzi globálnymi vodcovskými nárokmi vlády USA a jej fatálnym zlyhaním pri riešení konfliktov“, zdôrazňuje Volker Franke, riaditeľ výskumu BICC. Súčasnú situáciu Ameriky možno odvodzovať aj od prekonaného strategického myslenia tamojších vládnych predstaviteľov, ktorí svoj politický vplyv získali v Reganovej ére. V Iraku viedla chýbajúca predvídavnosť k eskalácii násilia. Sektárske násilie sa rapídne stupňuje čo sa týka rozsahu, komplexity a obetí na životoch. „Opcie konania zjavne existujú, napr. začiatok novej politiky uvoľňovania, ktorá bezpečnosť v Iraku začlení do väčšieho kontextu bezpečnosti v regióne (blízkovýchodný konflikt, Irán, Jemen, Sýria, Pakistan, štáty Zálivu)“ hodnotí Franke. Mali by sa uskutočniť rozhovory aj so všetkými zúčastnenými (iracká vláda, ale aj najsilnejší šiitskí vodcovia) o opciách pre trvalú udržateľný mier. Cieľom je proces národného zmierenia, ktorý utlmí násilie a zachová štátnu jednotu Iraku. Nakoniec musí byť stanovené jasné vyjadrenie Bushovej administratívy, že Washington nejde o kontrolu irackej ropy, alebo o trvalé vojenské základne v Iraku. Trvalo udržateľná bezpečnosť v Afganistane musí byť spravidlaná cieleným sociálnym a hospodárskym rozvojom. Vedľa ponuky školskej výuky a možnosti odborného vzdelávania, ako aj výhľadu na civilné pracovné miesta, musí sa medzinárodné spoločenstvo naliehavo zaoberať bojom s narastajúcou produkciou ópia a obchodom s drogami. „Centrálnu úlohu pre stabilitu Afganistanu hrá zapojenie Pakistanu“, podčiarkuje Franke. Zavedenie hranič-

ZÍTŘEK PROTI NACISMU!

ného kontrolného systému akceptovaného oboma stranami a súčasný priebeh hraníc akceptovať ako zákonný, má prioritu. 23. mája končí nový termín, ktorý stanovila Bezpečnostná rada OSN Iránu na prerušenie obohacovania uránu. Experti BICC vidia iránsku politiku medzinárodného spoločenstva v slepej uličke. „Je načase zmeniť kurz a predložiť ponuku serióznych rokovaní bez podmienok, ale s jasne stanoveným cieľom - program iránskeho obohacovania uránu podrobiť striktnej kontrole“, vysvetľuje Croll. Irán je v stave, získať schopnosť obohacovania uránu. Nie je preto viac rozhodujúce jeho obohacovacie kapacity zamedzovať ako také. Skôr treba Irán novou rokovacou stratégiou zdržať od produkcie skutočných atómových zbraní. Experti BICC očakávajú od USA, namiesto ďalšej nebezpečnej eskalácie v oblasti nukleárneho vyzbrojovania, podobnú korektúru kurzu, ako včel Severnej Kórei ačiatkom tohto roku. Ako člen európskeho konzorcia nevládných organizácií dostalo nedávno BICC od Komisie EÚ prikľepnutú kampaň Fatal Transaksions (FT), ktorá má rozvinúť politicko-rozvojovú lobby a zdelávajúcu prácu na tému „Prírodné zdroje a konflikty“. V poslednom roku BICC svoje inštitucionálne smerovanie (víziu) formulovali nasledovne: BICC sa chce aj naďalej etablovať ako medzinárodné uznávané nezávislé výskumné centrum pre aplikovaný výskum mieru a konfliktov. Ako svoju špeciálnu úlohu (misiu) vidia: prispievať k mieru a rozvoju prostredníctvom opatrení na zabránenie násilných konfliktov a ich konštruktívnej transformácii. Aj to chcú reflektovať vo svojej výročnej správe 2006/2007 a ponúknuť na diskusiu. BICC

Ultraortodoxní židé brojí proti Izraeli

"Za všechno zlo může sionismus"

Rabín Weiss tvrdí, že izraelské vedenie nemá nič spoločného s judaizmom kvôli svému "odpadníctvu a krutosti". Podobne prísne ale hnutí Naturej Karta nahliži i na celý Izrael - židovský štát totiž podľa tejto skupiny ultraortodoxných včevícich nemá na zemi čo delat, dokud neprijde Mesiáš. "Vytvoreniu štátu popiera zákony prijaté na hoře Sinaj židovským národom, pomíjaj celý judaizmus," tvrdí rabín, ktorý se sám výkladom židovské verouky živi. Weiss spatňuje veškeré zlo Blízkeho východu v sionismu - ideologii, která od konce 19. století inspirovala statisíce židů z celého světa k "návratu"

do historické Palestíny. "Dokud existujú sionismus a stát Izrael, nikdy nebude dosaženo skutočného mieru." "Židé byli svedeni silou propagandistické mašinérie sionistů," cituje islamonline.net se zjevým potěšením kontroverzního amerického rabína. "Sionisté kontrolují média a skrz ně smísili tóru (základní náboženské texty judaismu) se sionismem." Naturej Karta (aramejsky Strážci města) přitom začali tyto myšlenky hlásat již ve 30. letech 20. století, kdy byl ještě nacistický holocaust v plenkách a kdy židovské přistěhovalectví do Palestíny bylo víceméně tajnou záležitostí.

Arabové výpomoc vítají

Podobné teze pro změnu samozřejmě dobře slouží arabské propagandě. Na mnoha propalestinských demonstracích v zámoří se proto mezi arabskými mladíky s černobílým šátkem, mihají černé klobouky, kabáty a pejzy ultraortodoxních židů, kteří neváhají přiložit ruku k dílu, ani když jde o pálení izraelské vlajky. Během konference OSN proti rasismu v Durbanu Izrael celou akci odmítal kvůli jeimu zneužití k jednostranné kritice židovského štátu. Šéfové Naturej Karty mezitím v ulicích jihoafričké města pochodovali v jednom šiku s Araby a levičáky a požadovali další tlak na Tel Aviv. Když vyšla na Slovensku silně propalestinská kniha "Proč se vraždí v Izraeli", vydavatel na obálku umístil snímek židovských aktivistů s palestínskou vlajkou a transparenty sionismus je nacismus a Izrael nemá právo na Palestinu. Cestu k Naturej Karta našel i kontroverzní vůdce americké převážně černošské organizace Islámský národ Louis Farrakhan, který jinak proti židům tvrdě brojí. "Tito lidé jsou vzorem, jak by měly vypadat vztahy mezi židy a černochy," prohlásil šéf Farrakhanovy kanceláře Leonard Muhammad. "Nejsou zatíženi nátlakem organizovaných židovských skupin."

Židé odmítají Izrael žijí i v něm samotném

I v samotném Izraeli existují desítky tisíc ultraortodoxních včevícich, kteří existenci štátu odmítají - neplatí mu daně a vyhýbají se kontaktu s úřady, neslouží v armádě a vládě spílají, že o sobotách nezakáže provoz automobilů. Také v Izraeli existují rabíni, kteří nacistické vyvražďování židů označují za boží trest za páchané hříchy. Červenák

Revolution is in, revolution makes free!